राजस्व न्यायाधिकरण काठमाण्डौ

इजलास

माननीय अध्यक्ष श्री किशोर सिलवाल

राजस्व सदस्य श्री जीवन कुमार घिमिरे

फैसला

२०७४ सालको मुद्दा नं. ०७३-RB-०६००

निर्णय नं. १५

काठमाण्डौ जिल्ला, काठमाण्डौ महानगरपालिका, वडा नं. २८ बसन्तपुर स्थित एभरेष्ट डि कार्गो प्रा.लि. र भन्सार एजेन्ट नं. १०३, ऐ. प्रा.लि.(स्थायी लेखा नं. ५०००५३१४४) समेतको अधिकार प्राप्त संचालक निर्मला प्रधान...............१ भन्सार एजेन्ट नं. १०३ एभरेष्ट डि कार्गो प्रा.लि. को कर्मचारी प्रतिनिधि दिनेशराज पोखरेल..१	पुनरावेदक

विरुद्ध

त्रिभुवन विमानस्थल भन्सार कार्यालयका प्रमुख भन्सार अधिकृत टेकनाथ पौडेलसमेतको प्रतिवेदनले नेपाल सरकार..१	प्रत्यर्थी

र

२०७४ सालको मुद्दा नं. ०७४-RB-०१८७

निर्णय नं. १६

जिल्ला म्यागदी, भगवती गा.वि.स., वडा नं. ६ राखुको हाल परिवर्तित रघुगङ्गा गाउँपालिका वडा नं. २ स्थायी ठेगाना भई हाल का.जि. कागेश्वरी मनहरा न.पा. वडा नं. १३ बस्ने वर्ष ५७ की सीताकुमारी हमाल शाही.................१	पुनरावेदक

विरुद्ध

त्रिभुवन विमानस्थल भन्सार कार्यालयका प्रमुख भन्सार अधिकृत टेकनाथ पौडेलसमेतको प्रतिवेदनले नेपाल सरकार..१	प्रत्यर्थी

मुद्दाः–सुन चोरी पैठारी ।

सुरू निर्णय गर्ने कार्यालयः त्रिभुवन विमानस्थल भन्सार कार्यालयका

सुरु निर्णय गर्ने पदाधिकारीः प्रमुख भन्सार प्रशासक नारायणप्रसाद सापकोटा

सुरू निर्णय मितिः २०७३/१२/११

उपस्थित कानून व्यवसायीहरु

पुनरावेदकका तर्फबाट :अधिवक्ता श्री नारायण नेपाल, श्री भेषराज न्यौपाने र श्री डा.पवित्रबहादुर खडका ।

प्रत्यर्थीका तर्फबाट : शाखा अधिकृत श्री नगेन्द्र लम्साल ।

अविलम्वित नजीरः ×

यसमा त्रिभुवन विमानस्थल भन्सार कार्यालयका प्रमुख भन्सार प्रशासक नारायणप्रसाद सापकोटाले मिति २०७३/१२/११ मा गर्नु भएको निर्णय उपर भन्सार ऐन,२०६४ को दफा ६२(१) बमोजिम प्रतिवादीहरुको पुनरावेदनपत्र दर्ता भई सुनुवाईको लागि आज यस इजलासमा पेश हुन आएको प्रस्तुत मुद्दाको संक्षिप्त तथ्य एवं ठहर यसप्रकार रहेको छ ।

मुद्दाको तथ्य :

१. मिति २०७३ साल मंसिर महिना १० गतेका दिन करिब १:०० बजेको समयमा प्रज्ञापनपत्र नं.एम (४८८४०) ता. २५।११।२०१६ तदनुसार मिति २०७३/०८/१० बाट आयातकर्ता Everest De Cargo Pvt. Ltd. (PAN 500053144), Agent NO. 103 Everest De Cargo Pvt. Ltd. (PAN 500053144) भएको र सो एजेन्टको तर्फबाट Dinesh Raj Pokharel ले दस्तखत गरेको प्रज्ञापनपत्रको आइटम नं. ३२/२ मा मूल्य रु.१३०९/- को Torchlight As gift थान दुई र आइटम नं. ३२/३ मा मूल्य रु. १८२६/- को Heater As gift तथा अन्य आइटम नं.हरुमा विभिन्न मालवस्तुहरु उल्लेख गरी अन्य मालवस्तुहरु समेतको घोषणा गरेको मालवस्तहरुको शंका लागि जाँचपास परीक्षण गर्ने क्रममा सो हिटर भित्र फिटिङ्ग गरेको अवस्थामा MENNICA POLSKA Au 999.9 50g उल्लेख भएको थान तीन र MENNICA POLSKA Au 999.9 100g उल्लेख भएको थान एक गरी थान चारको जम्मा मूल्य रु.११,६१,७५०/- बराबरको २५० ग्रामको सुनको विस्कुट आकारको सुनको प्रज्ञापनपत्रमा घोषणा नगरेको तथा हिटर भित्र फिटिङ्ग गरी लुकाई छिपाई ल्याएको अवस्थामा बरामद भएको भन्ने समेत व्यहोराको वरामदी मुचुल्का ।

२. उपरोक्तबमोजिमको बरामदी सुन यस कार्यालयका गो.सि.टे.बाट परीक्षण गराउँदा सुन नै भएको एकिन समेत भएको हुँदा भन्सार ऐन, २०६४को दफा १८ को उपदफा (१) र दफा ३८ बमोजिम भन्सारमा प्रज्ञापनपत्र भरी महसुल तिरेको निस्सा वा घोषणा गरेको नदेखिएको र नेपाल सरकारले भन्सार ऐन,२०६४ को दफा ९ को उपदफा (३) ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी कुनै यात्रुले आफ्नो निजी गुण्टा, झिटी भारीमा आफूसँग ल्याएको वा लगेको

(एकम्पनिड) वा आफू आउनु भन्दा अघि वा पछि ल्याएको वा पठाएको (अनएकम्पनिड) मालसामानमा लाग्ने भन्सार महसुल सम्बन्धमा मिति २०७३/०४/०१ गतेदेखि लागु हुने गरी प्रकाशन गरिएको निजि गुण्टा, झिटी भारी सम्बन्धी सूचनाले तोकेको भन्दा फरक स्वरुपमा काँचा सुन (विस्कुट) र वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालयको मिति २०६७/०५/१७ को सूचनाले रोक लगाएको मूल्य रु.११,६१,७५०/- बराबरको २५० ग्राम सुनको टुक्रा थान चार चोरी पैठारी गर्ने उद्देश्यले हिटरभित्र लुकाईछिपाई ल्याएको देखिएको र निजकै रोहवरमा निजले जाँचपासका लागि प्रस्तुत गरेका पोकाहरु मध्येबाट बरामद भएको हो भनी स्वीकार समेत गरेको हुँदा भन्सार ऐन, २०६४ बमोजिम कारवाहीका लागि पेश गरेका छौं । तसर्थ निकासी पैठारी ऐन, २०१३ र भन्सार ऐन, २०६४ बमोजिम कारवाही गरी कानूनबमोजिम पुरस्कार पाउन अनुरोध छ भन्ने समेत व्यहोराको त्रिभुवन विमानस्थल भन्सार कार्यालयका प्रमुख भन्सार अधिकृत टंकनाथ पौडेलसमेतको मिति २०७३/०८/१० गतेको प्रतिवेदन।

३. उपरोक्त बमोजिमको प्रतिवेदन उजूरीलाई भन्सार ऐन, २०६४ को दफा ४६ को उपदफा (३) बमोजिम आवश्यक कारवाहीको लागि मुद्दा दर्ता गर्ने र निज प्रतिवादी दिनेशराज पोखरेलको वयान लिई कानूनी कारवाही अगाडि बढाउने र प्रतिवेदन साथ दाखिला हुन आएको सुनसमेत यस कार्यालयको मुद्दा शाखामा सुरक्षित राख्नु भन्ने समेत व्यहोराको त्रिभुवन विमानस्थल भन्सार कार्यालयको मिति २०७३/०८/१० को आदेश।

४. मिति २०७३/०८/१० गतेका दिन करिब १३:०० बजेको समयमा आयातकर्ता Everest De Cargo Pvt. Ltd. को नामबाट भरिएको र मैले सोको तर्फबाट दस्तखत गरेको प्रज्ञापनपत्र नं. एम ४८८४० ता. २५/११/२०१६ तद्नुसार मिति २०७३/०८/१० भरी पेश गरेको, जाँचपास गर्नेक्रममा आइटम नं. ३२/२ भएको Torchlight र आइटम नं. ३२/३ मा रहेको Heater भित्र फिटिङ्ग गरेको अवस्थामा वरामदी मुचुल्का बमोजिमको विस्कुट सुन वरामद भएको हो । सो हिटर रहेको कार्टुनमा Sita Kumari Hamal Shahi, House No.82, Panchkanya, Baluwatar-4, kathamandu GPO 13663 NEPAL पाउने देखिएको । हाम्रो फर्मले कार्गो प्राप्त गर्ने मानिसलाई डेलिभरी दिने गरे अनुसार नै आएको सामानहरु जाँचपास गर्ने क्रममा सामानमा सुन फिटिङ्ग गरेको पाइएको र सोहिअनुसार सुन वरामद भएको हो। हाम्रो कार्गो वा मेरो सो सुन पैठारी गर्ने कुनै बदनियत छैन । सो सुन रहेको सामान धनी उल्लेख भएको निज सिता कुमारीलाई नै कारवाही हुन अनुरोध छ भन्ने समेत व्यहोराको प्रतिवादी दिनेशराज पोखरेलले गरेको सुरु भन्सार कार्यालयमा गरेको वयान।

५. मिति २०७३/०८/१० गते दिनको करिब २:०० बजे दिउसोको समयमा FedEx Express कार्गोबाट मलाई फोन गरी तपाईको नाममा डकुमेन्ट (कुरियर) आएको छ लिन आउनु भनी

फेडेक्सको अफिस कान्तिपथ बोलाई पछि एयरपोर्टमा छ भनी गाडीमा लिएर यहाँ आएको हो। मेरो नाममा आएको पार्सल (हिटर) भित्र सुन फिटिङ्ग गरेको चार टुक्रामा २५० ग्राम विस्कुट आकारको सुन वरामद भएको जानकारी पाएको हो । सो प्याकेट बाहिर प्रापकको नाम लेखिएको व्यक्ति म नै हुँ । मेरो छोरा ब्रिति बिक्रम शाहीले मेरो नामको स्टेण्डर्ड चार्टर बैंकको नाममा पोल्याण्डबाट पठाएको पत्र आउछ बैंकमा पेश गरिदिनु भनेको थियो। सुन पठाएको कुरा मलाई भनेन पछि छोरालाई सोध्दा हिटर र लाइट पठाएको छ तर सुन चाँही होइन भन्यो । वरामदी हिटरभित्र तारहरु काटिएको देखियो त्यस्तो तार काटिएको नचल्ने हिटर पठाउनु पर्ने कुनै अर्थ देख्दिन । छोराले साथिलाई कार्गो गर्न पठाएको हो भनेकोले निज Takashi उसको साथी होला । सुन छोराले र उसको साथीले पठाएको छैन तसर्थ सुन मेरो होइन। कसरी हिटर भित्र सुन फेला पर्‍यो छानविन गरी सहि अपराधीलाई सजाय गरी पाउँ। सामान बुझ्दा FedEx Express ले स्क्यान गरेर बुझेको हुनुपर्छ । कुरियर्सको अगाडि नै सामान प्याक गर्नुपर्ने चलन सबै ठाउँको छ । तसर्थ सुन पठाएको कुरियर्सले थाहा पाउनु पर्ने हो। सो कुरा विलविजक आदि कुनै कागजमा देखिदैन भन्ने व्यहोराको पुनरावेदक सिताकुमारी हमाल शाहीले सुरु भन्सार कार्यालयमा गरेको वयान ।

६. प्रज्ञापनपत्र नं. M 48840 ता. २५-११-२०१६(तद्नुसार मिति २०७३/०८/१०) को मालवस्तु देखाउनेक्रममा पठाउने Takashi Vera, Ogrodowa 48, Warshaw, Poland र प्रापक सिताकुमारी हमाल शाही बालुवाटार ४, काठमाण्डौ भएको प्याकेट खोलि जाँचपास गराउदा चार टुक्रा सुन (२५० ग्राम) फेला परेको जानकारी मलाई सो कार्यमा खटिएका प्रतिनिधिबाट जानकारी प्राप्त भएको ।FedEx ले बुझेको कार्गोलाई सम्बन्धित प्रापकलाई बुझाउने हाम्रो कार्य हो । भन्सार लाग्ने प्रकृतिको डकुमेन्ट विवरण खुलेको आधारमा प्रज्ञापनपत्र भरेर भन्सार तिरेर लगी प्रापकलाई वितरण गर्ने हुन्छ । सोही क्रममा निज प्रापकको नाममा आएको AWB 777757312283 नं. को पार्सल खोली सो भित्र रहेको हिटर देखाउने क्रममा सुन फेला परेको भनी जानकारी प्राप्त भयो । तत्कालै सो प्रापकलाई कार्गो अफिसमा झिकाई भन्सारमा बुझाएको हो । सुन वरामद भएको सम्बन्धित सिताकुमारी हमाल शाहीलाई नै कारवाही होस भन्ने समेत व्यहोराको एभरेष्ट डि कार्गो प्रा.लि.का प्रोपराइटर रविन्द्रमान सिंह प्रधानले सुरु भन्सार कार्यालयमा गरेको वयान ।

७. भन्सार ऐन,२०६४ को दफा ३८ बमोजिम प्रतिवादी सिताकुमारी हमाल शाहीको नाममा आएको पार्सल भित्र रहेको सुन २५० ग्राम चोरी पैठारी ठहर्छ । दफा ५७ को उपदफा (१) बमोजिम वरामदित सुन २५० ग्राम जफत हुने ठहर्छ । सो ठहर्नाले प्रतिवादी सिताकुमारी हमाल शाहीको हकमा निजलाई दफा ५७ को उपदफा (१) बमोजिम विगो रु.११,६१,७५०/- बराबर जरिवाना र दफा ५७ को उपदफा (१) को खण्ड (ख) बमोजिम

दिन दुई कैद सजाय समेत हुने ठहर्छ । भन्सार एजेन्ट र पैठारीकर्ता रहेको देखिने एभरेष्ट डि कार्गोको हकमा सो कार्गोमा सामान पठाउने व्यक्तिहरुको मालवस्तुको जाँचबुझ नगरी अज्ञानतावश पैठारी गरेको भन्न सकिने अवस्था नरहेको र पैठारीकर्ता वा भन्सार एजेन्टले सुनको घोषणा नै नगरेको अवस्था देखिँदा दफा ५७ को उपदफा (९) बमोजिम एभरेष्ट डि कार्गो प्रा.लि.(स्थाई लेखा नं.५०००५३१४४) लाई सो जफत भएको २५० ग्राम सुनको मुल्य रु.११,६१,७५०/- बराबर जरिवाना हुने ठहर्छ । सो प्रज्ञापनपत्रका अन्य मालवस्तुहरुको सोहि उपदफा बमोजिम मालवस्तुको मूल्यको दुईसय प्रतिशतले रु.४४,७६६/- समेत जरिवाना हुने ठहर्छ । भन्सार एजेन्ट नं. १०३ को एभरेष्ट डि कार्गो प्रा.लि.को हकमा दफा ५९ को उपदफा (१) बमोजिम रु.पचास हजार जरिवाना हुने ठहर्छ। निज भन्सार एजेन्टको दफा ५५ को उपदफा (१) बमोजिम मिति २०७३/०८/१० देखि २०७३/०९/२० सम्म भन्सार एजेन्टको कार्य निलम्बन भएको हुँदा भन्सार एजेन्टको कारोवार फुकुवा हुन्छ । एभरेष्ट डि कार्गोका प्रोपराइटर रविन्द्रमान सिंह प्रधानका सम्बन्धमा छुट्टै केहि उल्लेख गर्नुपर्ने देखिएन भन्ने समेत व्यहोराको सुरु त्रिभुवन विमानस्थल भन्सार कार्यालयको मिति २०७३/१२/११ को फैसला ।

८. बरामद भएको सामान पुनरावेदकको होईन भन्ने तथ्य प्रष्ट भै सकेको छ । सामान धनि सीताकुमारी हमाल भन्ने तथ्य पनि पुष्टि भै सकेको अवस्थामा पुनरावेदकको कारोवारको प्रकृतिलाई वेवास्ता गरी कसूरदार ठहर गरी ऐन विपरीत जरिवाना गर्नु कानून विपरीत छ। पैठारकर्ता अर्थात मालधनी सीताकुमारी हमाल पुष्टी भै सकेको हकमा भन्सार ऐन,२०६४ को दफा ५७(९) प्रस्तुत कम्पनीको हकमा आकर्षित नै हुन सक्दैन। अर्कोतिर कम्पनीको कारोबारको प्रकृति बमोजिम कार्गो भित्र रहेको सामान फेडेक्सले पठाएको सामानको कागजातको आधारमा एवं कार्गोमा उल्लेख भएको आधारमा घोषणा गर्ने हो ।कारोवारको प्रकृति र पारदर्शिता देखाई मालधनीको उपस्थिति समेत कम्पनी स्वयंले गराएको अवस्था एकातिर छ, अर्कोतिर मालधनीको विगो जफत भै विगो बराबर जरिवाना भै सकेको अवस्थामा पुनरावेदकलाई विगो बराबर जरिवाना गर्न मिल्दैन। फेडेक्सले सामान पठाउँदा उपलब्ध गराएको विवरण बमोजिम कै विवरण प्रज्ञापनपत्रमा भरी पेश गर्ने कार्य कदापी कसूर हुन सक्दैन । अत: त्रिभुवन विमानस्थल भन्सार कार्यालका प्रमुख भन्सार प्रशासकले एभरेष्ट डि कार्गो प्रा.लि.लाई रु.११,६१,७५०/- जरिवाना, अन्य मालवस्तुको सोहि उपदफा बमोजिम मालवस्तुको मूल्यको दुईसय प्रतिशतले रु.४४,७६६/- जरिवाना र भन्सार एजेन्ट नं.१०३ को एभरेष्ट डि कार्गो प्रा.लि.को हकमा रु. ५०,०००/- जरिवाना ठहर गरी गर्नु भएको निर्णय कारोबारको प्रकृति, तथ्य र कानून विपरीत हुँदा बदर गरी सो रकम समेत फिर्ता गरी पाउँ भन्ने समेत व्यहोराको एभरेष्ट डि कार्गो प्रा.लि.र भन्सार एजेन्ट नं.१०३ ऐ.प्रा.लि. तथा भन्सार

एजेन्ट नं. १०३ को एभरेष्ट डि कार्गो प्रा.लि.को कर्मचारी प्रतिनिधि दिनेशराज पोखरेलको पुनरावेदनपत्र ।

९. मैले त्रिभुवन विमानस्थल भन्सार कार्यालयमा गरेको वयानको स.ज. ७,८,९ मा मेरो छोरा ब्रिति बिक्रम शाहीले मेरो नामको स्टेण्डर्ड चार्टर बैंकको नामा पोल्याण्डबाट पठाएको पत्र आउछ बैंकमा पेश गरिदिनु भनेको थियो तर सुन पठाएको कुरा मलाई भनेन पछि सोध्दा हिटर र लाइट पठाएको छ तर सुन चाँही होइन भन्यो । छोराले साथीलाई कार्गो गर्न पठाएको हो भनेकोले सामान पठाउने व्यक्ति Takasi छोराको साथी होला। मेरो छोराले सुन पठाएको होइन भनी फोनमा जानकारी गराएको छ ।तसर्थ सुन मेरो होइन। कसरी हिटर भित्र सुन फेला पर्‍यो छानविन गरी सहि अपराधीलाई सजाय गरी पाउँ भन्ने वयान गरेको छु। यसरी मैले मेरो वयानमा यथार्थ कुरा खोली आफ्नो निर्दोषिता व्यक्त गरी छानविन गरी यथार्थ सत्य कुरा पत्ता लगाई दोषिलाई कारवाही होस् भनेर वयान गरेको अवस्थामा त्यसतर्फ कार्य नगरी शंकाको सुविधा अभियुक्तले पाउछ भन्ने सर्वमान्य सिद्दान्त विपरीत हचुवाको भरमा म निर्दोष व्यक्तिलाई दोषि ठहर्‍याई कारवाही गर्न पुगेको छ । अत: त्रिभुवन विमानस्थल भन्सार कार्यालयका प्रमुख भन्सार प्रशासकबाट मिति २०७३/१२/११ मा भएको निर्णय बदर गरी सफाई पाउँ भन्ने समेत व्यहोराको पुनरावेदक सीताकुमारी हमाल शाहीको पुनरवेदनपत्र ।

१०. मु. नं. ०७३-RB-०६०० को मुद्दामा मिति २०७४/०६/३० मा र मु. नं. ०७४-RB-०१८७ को मुद्दामा मिति २०७५/०५/२५ मा प्रत्यर्थी झिकाउने आदेश भई मिसिल सामेल रहेको देखियो।

<u>ठहर-खण्ड</u>

११. नियम बमोजिम पेशी सूचिमा चढी पेश हुन आएको प्रस्तुत मुद्दामा पुनरावेदक एभरेष्ट डि कार्गो प्रा.लि.र भन्सार एजेन्ट नं.१०३ ऐ.प्रा.लि. तथा भन्सार एजेन्ट नं. १०३ को एभरेष्ट डि कार्गो प्रा.लि.को कर्मचारी प्रतिनिधि दिनेशराज पोखरेलको तर्फबाट विद्वान अधिवक्ता श्री नारायण नेपाल र श्री भेषराज न्यौपाने, पुनरावेदक सीताकुमारी हमाल शाहीका तर्फबाट उपस्थित विद्वान अधिवक्ता श्री डा.पवित्रबहादुर खडका तथा प्रत्यर्थी नेपाल सरकारको तर्फबाट उपस्थित हुनु भएका विशेष सरकारी वकील कार्यालयका विद्वान शाखा अधिकृत श्री नगेन्द्र लम्सालले गर्नु भएको बहस सुनियो । वहसका क्रममा पुनरावेदक तथा प्रत्यर्थीका तर्फबाट उपस्थित विद्वान अधिवक्ताहरु एवं शाखा अधिकृतबाट देहाय बमोजिमका जिकिरहरु प्रस्तुत गर्नु भएको छ :-

पुनरावेदक एभरेष्ट डि कार्गो प्रा.लि.समेतका तर्फबाट उपस्थित विद्वान अधिवक्ताबाट प्रस्तुत वहस जिकिरहरुः	**प्रत्यर्थीका तर्फबाट उपस्थित विद्वान शाखा अधिकृतबाट प्रस्तुत वहस जिकिरहरुः**
–मालधनीको विगो जफत भइ निजलाई विगो बमोजिम जरिवाना भएपछि मेरो पक्षलाई पुनः विगो बरावर जरिवाना गर्न मिल्दैन । –फेडेक्सले सामान पठाउदा उपलब्ध गराएको विवरण बमोजिम प्रज्ञापनपत्र भरी पेश गरेको कार्य कसूर हुन सक्दैन। –मेरो पक्षले मालधनीको पहिचान गराई उपस्थित समेत गराएको अवस्था छ । –कारोबारको प्रकृतिलाई विचार नगरी तथ्य र कानून विपरीत भएको सुरु निर्णय त्रुटिपूर्ण हुँदा बदर गरी मेरो पक्षले सफाई पाउनु पर्छ । **पुनरावेदक सीताकुमारी हमाल शाहीका तर्फबाट उपस्थित विद्वान अधिवक्ताबाट प्रस्तुत वहस जिकिरहरुः** –मेरो पक्षले सुरु भन्सार कार्यालयमा गरेको वयानमा छोराले हिटर र लाईट पठाएको कुरा उल्लेख गरेपनि सुन आफ्नो नभएको जिकिर लिएको छ । –सुन कस्को हो छानविन गरिपाउँ भनी लिएको जिकिर तर्फ ध्यान नदिई सजाय तोकिएको छ । –शंकाको आधारमा दोषि कायम गरी गरिएको निर्णय कानूनी त्रुटिपूर्ण हुँदा सुरु निर्णय बदर गरी मेरो पक्षले सफाई पाउनु पर्छ ।	–हिटर भित्र गैरकानूनी रुपमा लुकाई सुन पैठारी गरिएको विषयमा विवाद छैन । –प्रज्ञापनपत्र एभरेष्ट डि कार्गोका प्रतिनिधिले भरी पेश गरेको अवस्था छ र उक्त प्रज्ञापनपत्रमा वरामदी सुन घोषणा गरिएको अवस्था छैन । –सिताकुमारी हमाल शाहीले सुन आफ्नो नभएको व्यहोरा उल्लेख गरेपनि पार्सलमा लेखिएको प्रापकको नाम,ठेगाना आफ्नै भएको स्वीकार गरेको अवस्थामा सुरु भन्सार कार्यालयबाट भएको निर्णय मिलेकै देखिंदा सदर हुनु पर्दछ ।

१२. उपरोक्त बमोजिम वहस जिकिर सुनी पुनरावेदनपत्र एवं सुरु सक्कल मिसिल समेत अध्ययन गरी हेर्दा यसमा सुरु विमानस्थल भन्सार कार्यालयबाट मिति २०७३/१२/११मा भएको निर्णय मिलेको छ छैन ? पुनरावेदकहरुको पुनरावेदन जिकिर पुग्न सक्छ सक्दैन ? भन्ने विषयमा निर्णय दिनुपर्ने देखियो।

१३. सर्वप्रथम पुनरावेदक एभरेष्ट डि कार्गो प्रा.लि.र भन्सार एजेन्ट नं.१०३ ऐ.प्रा.लि. तथा भन्सार एजेन्ट नं. १०३ को एभरेष्ट डि कार्गो प्रा.लि.को कर्मचारी प्रतिनिधि दिनेशराज पोखरेलसमेतको पुनरावेदन जिकिरका सम्बन्धमा विचार गर्दा यी पुनरावेदकले मुख्यतः भन्सार ऐन,२०६४ को दफा ५७ को उपदफा (९) बमोजिम एभरेष्ट डि कार्गो प्रा.लि. (स्था.ले.नं. ५०००५३१४४) लाई रु.११,६१,७५०/- जरिवाना, अन्य मालवस्तुको सोहि उपदफा बमोजिम मालवस्तुको मूल्यको दुईसय प्रतिशतले रु.४४,७६६/- जरिवाना र भन्सार एजेन्ट नं.१०३ को एभरेष्ट डि कार्गो प्रा.लि.को हकमा दफा ५९ को उपदफा (१) बमोजिम रु. ५०,०००/- जरिवाना ठहर गरी भएको निर्णय कारोबारको प्रकृति, तथ्य र कानून विपरीत हुँदा बदर गरी सो रकम समेत फिर्ता गरी पाउँ भन्ने जिकिर लिएको पाइन्छ ।

१४. सुरु निर्णयले मालवस्तु पैठारीकर्ता एभरेष्ट डि कार्गो प्रा.लि.(स्था.ले.नं. ५०००५३१४४) लाई भन्सार ऐन,२०६४ को दफा ५७(९) बमोजिम जफत भएको सुनको विगो बराबर जरिवाना, प्रज्ञापनपत्रका अन्य मालवस्तुको मूल्यको दुईसय प्रतिशत जरिवाना र भन्सार एजेन्ट नं. १०३ को एभरेष्ट डि कार्गो प्रा.लि.को हकमा सोही ऐनको दफा ५९(१) बमोजिम रु.५०,०००/- (पचारहजार) जरिवाना गरेको मिलेको छ छैन भनी हेर्दा भन्सार ऐन,२०६४ को दफा ५७ को उपदफा (९) मा *"पैठारीकर्ता वा भन्सार एजेन्टले एउटा मालवस्तुलाई अर्कै मालवस्तु भनी वा एक प्रकारको पदार्थबाट निर्मित मालवस्तुलाई अर्कै प्रकारको पदार्थबाट निर्मित मालवस्तु भनी वा मालवस्तुको प्रकृति, भौतिक विशेषता, चारित्रिक गुण, नाप, आकार र गुणस्तरमध्ये सबै वा कुनै कुरा फरक पारी घोषणा गरेमा वा कुनै मालवस्तु घोषणा नै नगरेमा भन्सार अधिकृतले त्यस्तो मालवस्तुको धनीलाई त्यस्तो मालवस्तुको मूल्य बराबर जरिवाना गरी सो मालवस्तु जफत गर्न वा निजबाट सो मालवस्तुको मूल्यको दुईसय प्रतिशत जरिवाना र लाग्ने महसुल असूल गरी त्यस्तो मालवस्तु जाँचपास गर्न सक्नेछ ।"* भन्ने कानूनी व्यवस्था रहेको पाईन्छ । उपरोक्त कानूनी व्यवस्थाको परिप्रेक्ष्यमा यी पुनरावेदको कार्यको विवेचना गर्दा एभरेष्ट डि कार्गो प्रा.लि.ले FedEx Express International Inc. Dubai Airport Free Zone Branch सँग Global Service Program Contract गरेर FedEx को नेपाल स्थित Authorized Agent भएर काम गर्दै आएको । FedEx ले बुझेको कार्गोलाई सम्बन्धित प्रापकलाई बुझाउने हाम्रो कार्य हो । भन्सार लाग्ने प्रकृतिको डकुमेन्टमा विवरण खुलेको आधारमा प्रज्ञापनपत्र भरेर भन्सार तिरेर लगी प्रापकलाई वितरण गर्ने हो भनी एभरेष्ट डि

कार्गोका प्रोपराइटर रविन्द्रमान सिंह प्रधानले सुरु कार्यालयमा वयान गरेको पाइन्छ । यसरी यी पुनरावेदकको कार्यको प्रकृति विचार गर्दा विदेशबाट प्राप्त कार्गो वा पार्सललाई प्राप्त विवरणको आधारमा प्रज्ञापनपत्र भरी भन्सारबाट छुटाई सम्बन्धित प्रापकलाई बुझाउनेसम्म देखिन्छ । प्रज्ञापनपत्र भरेर बुझाएको आधारमा मात्र पुनरावेदक नै सो मालवस्तुको धनि हुन भनी मान्न मिल्ने पनि देखिँदैन । यद्यपी अर्का पुनरावेदक सीताकुमारी हमाल शाहीले उक्त मालवस्तुको प्याकेटमा उल्लेखित प्रापकको नाम आफ्नो हो भनी स्वीकार गरिदिएको अवस्था छ । यी पुनरावेदकले नै निज प्रापकलाई उपस्थित गराएको देखिन्छ । पुनरावेदकले आफूलाई प्राप्त विवरण बमोजिमका सामान घोषणा गरी प्रज्ञापनपत्र भरेको देखिन्छ । आफूलाई प्राप्त विवरण भन्दा बाहेकका सामान पनि उक्त प्याकिङ्ग गरेको सामान भित्र छ भन्ने कुरा निजलाई थाहा हुने र सो सामानको प्रज्ञापनपत्रमा घोषणा गर्ने कुरा निजको कारोबारको प्रकृतिबाट पनि सम्भव नदेखिने हुँदा भन्सार ऐन,२०६४ को दफा ५७ को उपदफा (९) विपरीतको कसूर गरेको भनी विगो बमोजिम जरिवाना हुने र अन्य मालवस्तुको सोको मूल्यको दुईसय प्रतिशत जरिवाना हुने ठहऱ्याएको सुरु विमानस्थल भन्सार कार्यालयको निर्णय मिलेको देखिएन । उपरोक्त बमोजिम कसूर गरेको नदेखिई सजाय कायम रहन नसक्ने भएपछि भन्सार ऐन,२०६४ को दफा ५९(१) बमोजिमको भन्सार एजेन्टलाई हुने कसूर समेत स्थापित हुन सक्ने देखिएन ।

१५. त्यसैगरी अर्का पुनरावेदक सीताकुमारी हमाल शाहीको पुनरावेदन जिकिर सम्बन्धनमा विचार गर्दा निजले सुरु विमानस्थल भन्सार कार्यालयमा वयान गर्दा वरामद भएको सुन आफ्नो भएको कुरामा इन्कार रहेतापनि प्राप्त पार्सलको प्याकेट बाहिर लेखिएको प्रापकको नाम सीताकुमारी हमाल शाही लेखिएको व्यक्ति आफू नै रहेको र आफ्नो छोराले हिटर र लाइट पठाएको सुन चाँही होइन भनेको, छोराले साथीलाई कार्गो गर्न पठाएको भनेको पठाउने निज Takashi उसको साथी होला भनी वयान व्यहोरा लेखाएको पाइन्छ । मिसिल संलग्न निज पुनरावेदकको सहिछाप भएको वरामदी मुचुल्काबाट समेत हिटर भित्र फिटिङ्ग गरेको अवस्थामा विवादित सुन वरामद भएको पाइन्छ । अन्य विपक्षी दिनेशराज पोखरेल र एभरेष्ट डि कार्गो प्रा.लि.का प्रोपराइटर रविन्द्रमान सिंह प्रधानको वयानबाट समेत कार्गो प्राप्त सामान निज सीताकुमारी हमाल शाहीको हो भनी लेखाइदिएको समेतका आधारमा निजलाई भन्सार ऐन,२०६४ को दफा ५७(१) बमोजिम बरामदी सुन जफत गरी विगो बमोजिम जरिवाना र दिन दुई कैदसमेत हुने ठहऱ्याई भएको सुरु विमानस्थल भन्सार कार्यालयको निर्णय निजको हकमा अन्यथा नदेखिएको हुँदा सो निर्णय बदर गरि सफाई पाउँ भन्ने निज सीताकुमारी हमाल शाहीको पुनरावेदन जिकिरसँग सहमत हुन सकिएन ।

१६. अतः माथि विवेचित आधार र कारणबाट सुरु त्रिभूवन विमानस्थल भन्सार कार्यालय,

गौचरनबाट मिति २०७३/१२/११ मा भएको निर्णय प्रतिवादीद्वय भन्सार एजेन्ट नं. १०३ को एभरेष्ट डि कार्गो प्रा.लि. एवं सो प्रा.लि.का कर्मचारी प्रतिनिधि दिनेशराज पोखरेललाई अभियोग दावी बमोजिम सजाय गर्ने गरी भएको निर्णय त्रुटिपूर्ण देखिदा उल्टी भई निजहरुले अभियोग दावीबाट सफाई पाउने ठहर्छ । पुनरावेदक प्रतिवादी सीताकुमारी हमाल शाहीको पुनरावेदन जिकिर पुग्न सक्दैन। अरुमा तपसीलबमोजिम गर्नु ।

तपसील

माथि ठहर खण्डमा प्रतिवादीद्वय भन्सार एजेन्ट नं. १०३ को एभरेष्ट डि कार्गो प्रा.लि. एवं सो प्रा.लि.का कर्मचारी प्रतिनिधि दिनेशराज पोखरेललाई अभियोग दावी बमोजिम सजाय गर्ने गरी भएको सुरु त्रिभूवन विमानस्थल भन्सार कार्यालय, गौचरनको मिति २०७३/१२/११को निर्णय त्रुटिपूर्ण देखिदा उल्टी भई निजहरुले अभियोग दावीबाट सफाई पाउने ठहरेकोले सुरु निर्णयको तपसील खण्डको प्रकरण २(दुई) बदर गरी सो खण्डमा उल्लिखित पुनरावेदकले राखेको नगद धरौटी रकम रु.१२,६७,१६२/- कानूनबमोजिम म्याद भित्र फिर्ता माग गर्न आए नियमानुसार फिर्ता दिनु भनी सुरु त्रिभूवन विमानस्थल भन्सार कार्यालय, गौचरनमा लेखी पठाइदिनु ।..१

प्रस्तुत मुद्दा फैसला भएको कुराको सूचना बिशेष सरकारी वकिलको कार्यालय काठमाण्डौलाई दिनु।..२

सरोकारवाला पक्ष प्रस्तुत फैसलाको नक्कल माग गर्न आए नियमानुसार लाग्ने दस्तूर लिई नक्कल दिनू ।..३

प्रस्तुत फैसलाको विद्युतीय प्रति अपलोड गरी यस मुद्दाको दायरीको लगत कट्टा गरी, सुरु तथा रेकर्ड मिसिल नियमानुसार गरी अभिलेख शाखामा बुझाई दिनू ।..................................४

किशोर सिलवाल
(अध्यक्ष)

उक्त रायमा म सहमत छु ।

जीवन कुमार घिमिरे
(राजस्व सदस्य)

फैसला तयारीमा सहयोग गर्नुहुनेः-
टिपोट गर्नेः शा.अ. श्री रबि न्यौपाने
इति सम्वत् २०७५ साल असोज महिना १४ गते रोज १ शुभम् ....